

stigningsafgift, i alt Fald med den Henstand, der aabnes Udsigt til i § 22, saa tror jeg snarere, der kunde være nogen Grund til, at man satte en Frist. Vil man følge Lovforslaget deri, at Afgiften skal indbetales ved Salg, vil jeg snarere tænke mig Muligheden af, at man kunde sige, hvad der ikke er sagt i Lovforslaget: Længere end til det og det Tidspunkt, 10—15 Aar, maa det ikke vente, for at den paagældende ikke skal ligge og spekulere altfor længe, men Stat og Kommune faa, hvad de skulle have, indenfor en rimelig Tid. Men der er her et Spørgsmaal, jeg vil nævne i Forbigaaende, som jeg har haft uden Overvejelse, men ikke givet Udtryk i Lovforslaget. Jeg vil nævne det med det samme, fordi det er blevet nævnt for mig udenfor denne Sal, at Len og Stamhuse f. Eks. helt vilde kunne slippe for en Værdistigningsafgift, da de ikke kunne sælge. De kunne da ganske roligt benytte sig af Henstanden i § 22 og slippe til evige Tider for at betale en eneste Øre. Hertil vil jeg rigtig nok sige, at hvis en, der ikke kan sælge, kommer og siger: Jeg vil have Henstand, til jeg sælger, ville vi ganske roligt vise ham Døren og sige: Den Tale høre vi ikke paa.

Det ærede Medlem for Ringsted var ikke tilfreds med den Overtaksationskommission, som er nævnt i § 25. Kan man foreslaa en bedre Sammensætning, skal jeg gerne forhandle derom. Jeg har valgt denne, fordi jeg ikke fandt nogen anden, og fordi jeg mente, at den vilde være tilstrækkelig upartisk og sagkyndig. Naar det samme ærede Medlem med Hensyn til § 30 sagde, at der ikke vilde være Mening i, at man under de i „Baneanlægene interesserede“ medtog andre end Stat eller Kommune, og at det dog vel ikke var Meningen, at de private Bidragydere til et Jernbaneanlæg ogsaa skulde kunne faa Part i en Værdistigningsskat, saa vil jeg dertil svare: Jo, selvfølgelig! Hvorfor skulle de ikke have den samme Adgang til at faa deres Udgifter dækkede som vi andre? Naar det ærede Medlem endelig med en vis Styrke protesterede mod Bestemmelsen i § 31 om, at Ministeren for offentlige Arbejder kan tillade den, der har anlagt en Jernbane uden Tilskud fra

Statens Side, for egen Regning at opkræve en Værdistigningsafgift, idet han mente, at man derigennem aabnede en Udvej, en Mulighed for, at Ministeren kunde forene sig med den private Mand om at brandskatte Befolkningen i en vis Egn, saa har det ærede Medlem ganske overset, at Ministeren for offentlige Arbejder ikke kan tillade noget som helst Baneanlæg, heller ikke et, der finder Sted uden mindste Tilskud fra Staten eller anden offentlig Side, men i hvert enkelt Tilfælde maa have Lovgivningsmagtens Samtykke dertil. Deri ligger der en Garanti mod Misbrug, og den er efter min Mening tilstrækkelig. § 32, mente det ærede Medlem, var ganske overflødig. Desværre tror ogsaa jeg, at det vil blive meget tvivlsomt, om nogen af disse Baner vil fremkalde en Værdistigning, som kan mere end dække hele Banens Anlægssum. I Kystbanen have vi et Eksempe paa, at slikt kunde ske. Den har mange Gange kunnet betale det. Om Køgebanen, Vanløse—Jyllinge Banen eller andre af de København nærmeste Baner ville kunne komme op derimod, er tvivlsomt. Men det ærede Medlem vil dog — det laa allerede i hans Udtalelser — give mig Ret i, at man bør have en saadan Bestemmelse. Havde der været mere Udsigt, vilde vi ogsaa have formet den bestemt. Nu, da der kun er en Mulighed, have vi nøjedes med at pege paa, at vi have forudset Muligheden, og give en Regel for, hvad der saa skal ske.

Jeg tror, jeg nu har dvælet ved de Punkter, som der, efter hvad jeg begyndte med at sige, for mig har været Anledning til at dvæle ved.

Rørdam: Det Foredrag, vi nys hørte af den højtærede Minister, kunde i og for sig give Anledning til nogle baade finansielle og politiske Betragtninger, men af Hensyn til den fremrykkede Tid og de mange Talere, der ere indtegnede, skal jeg ikke indlade mig paa at anstille disse Betragtninger, men nøjes med at fremsætte nogle Bemærkninger om forskellige af de Jernbaneforslag, som berøre den Landsdel, jeg har den Ære at repræsentere.

Den højtærede Minister bad os saa mindeligt om ikke at fremsætte ny Krav